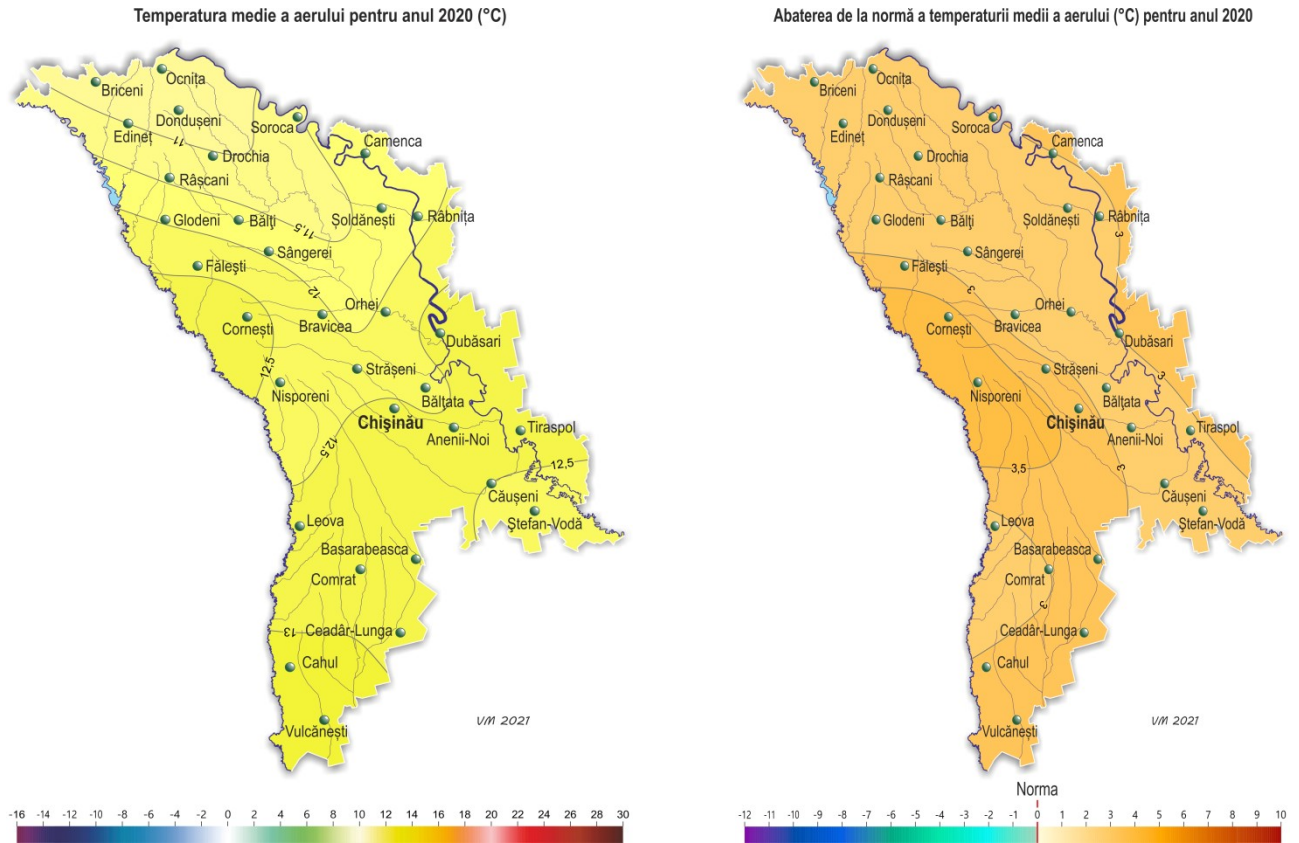

Caracterizarea condițiilor meteorologice și agrometeorologice din anul 2020

În Republica Moldova anul 2020 a fost caracterizat de un **regim termic înalt și cu cantitatea anuală de precipitații în limitele normei**. Temperatura medie anuală a aerului a constituit în teritoriu **+10,7..+13,1°C, depășind norma cu 2,6-3,7°C** și se semnaleză pentru **prima dată din toată perioada de observații**.

Conform datelor stației meteorologice Chișinău (perioada de observații 126 ani) temperatura medie anuală a aerului a constituit **+12,7°C** (cu 3,2°C mai ridicată față de normă) și s-a plasat **pe locul 1** în șirul anilor cu temperaturi medii anuale ridicate (fig. 1).

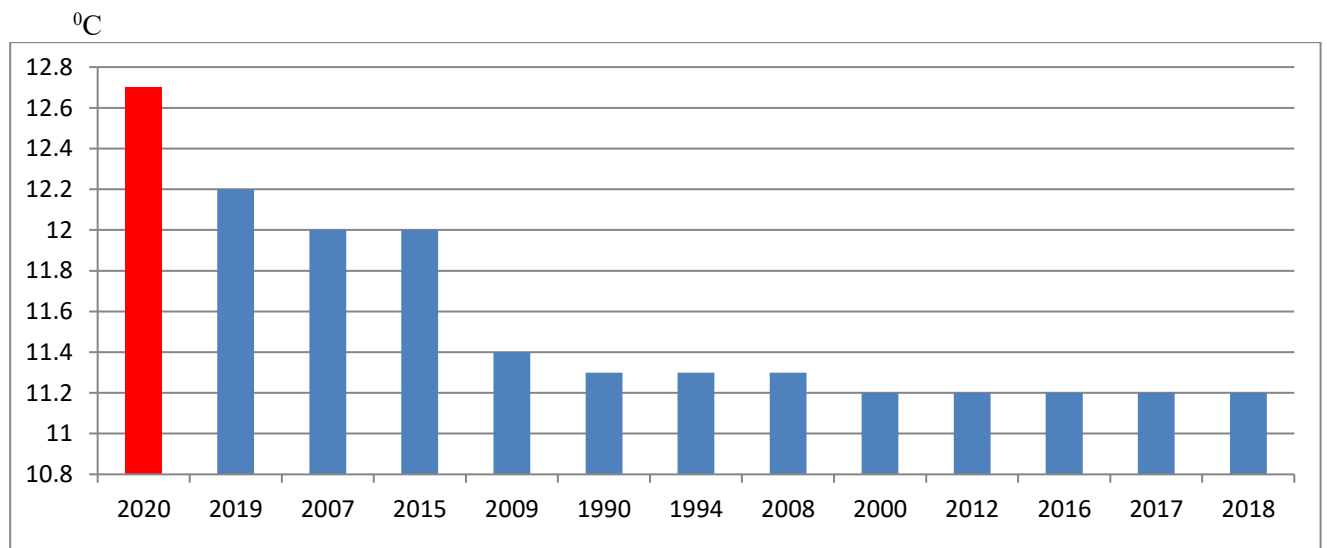

Fig.1 Șirul anilor cu temperaturi medii anuale ridicate, SM Chișinău

Temperatura maxima absolută a aerului pe an a atins **+38°C** (august, stația meteorologică Tiraspol, Ștefan-Vodă). Minima absolută a constituit pe teritoriu **-10°C** (ianuarie, stația meteorologică Briceni, Râbnița, Bravicea, Bălțata).

Anomal de cald a fost sezonul **de iarnă 2019-2020**. Temperatura medie a aerului pentru sezon a depășit norma cu 4-5°C și se semnaleză **pentru prima dată din toată perioadă de observații**. Vreme foarte caldă s-a semnalat în luna februarie. Temperatura medie lunară a aerului a fost în fond cu 5,5-6,5°C mai ridicată față de normă, ceea ce se semnaleză în medie o dată la 10-15 ani. Temperatura maximă a aerului pe 2 februarie a urcat pe teritoriu până la +18°C, ceea ce în această perioadă se semnaleză **pentru prima dată din toată perioada de observații**.

Vreme foarte caldă s-a menținut pe parcursul lunii **martie**, când temperatura medie lunară a aerului a depășit norma cu 5-6°C, ceea ce se semnaleză în medie o dată la 15-20 ani. Temperatura maximă a aerului pe 4 martie a urcat în teritoriu până la +23°C, ceea ce în această decadă se semnaleză în medie o dată în 20 ani.

Ultimele înghețuri în aer s-au semnalat izolat pe teritoriu pe 21 aprilie (cu intensitatea de -2..-3°C), ceea ce în această perioadă sunt posibile în medie o dată în 10-20 ani. La suprafața solului și la înălțimea de 2 cm de la suprafața solului ultimele înghețuri (cu intensitatea de -3..-4°C) s-au înregistrat izolat în jumătatea de nord a țării pe 13 mai, ceea ce în această perioadă sunt posibile în medie o dată în 20 ani.

Temperatura medie a aerului pentru **sezonul de vară** a depășit norma în general cu 2-3°C, ceea ce se semnaleză în medie o dată în 10-15 ani. **Vreme cea mai caldă** s-a semnalat în luna august. Temperatura medie lunară a aerului a fost cu 3-4°C mai ridicată față, ceea ce se semnaleză în medie o dată în 10-15 ani.

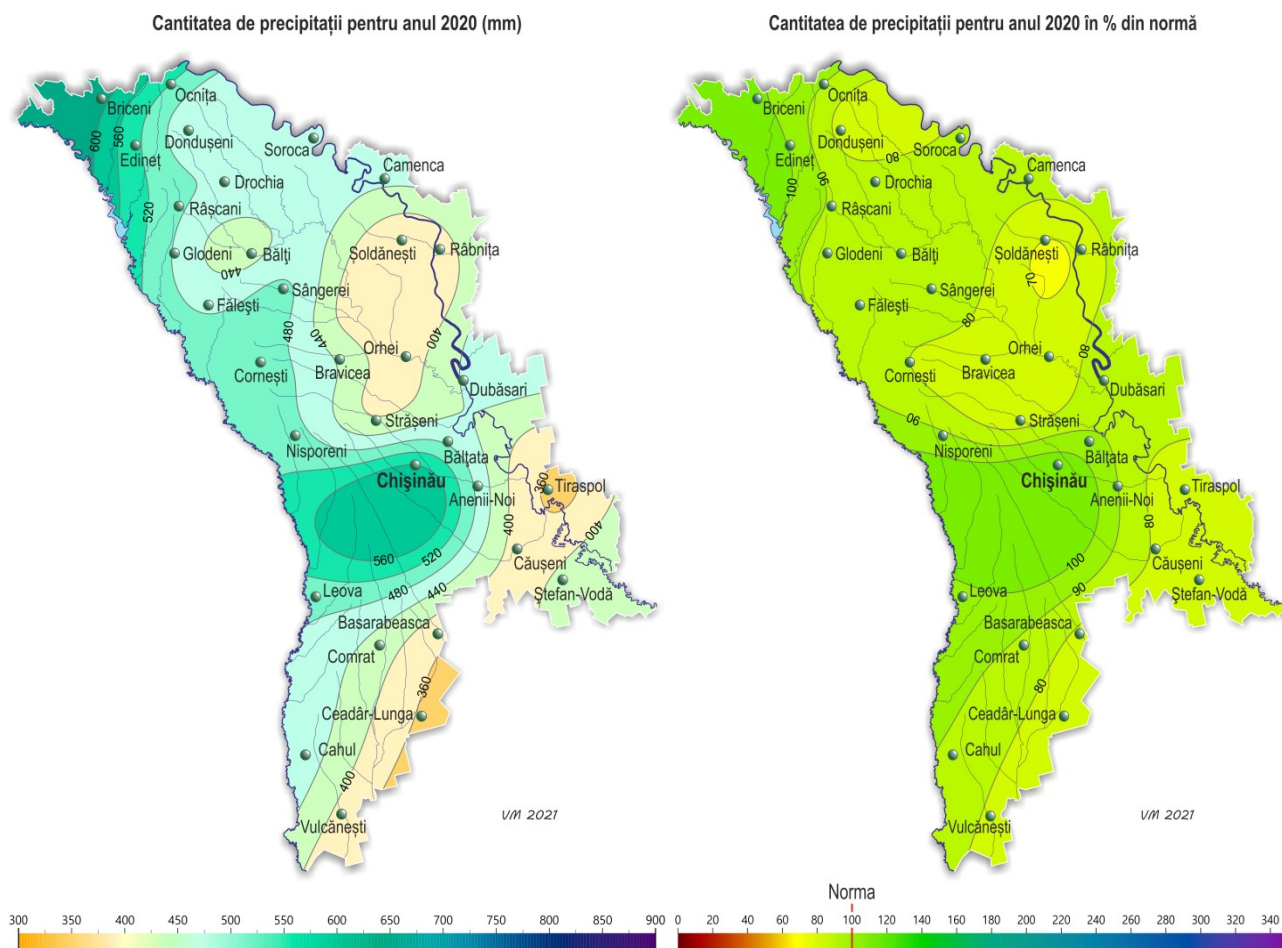
Vreme anomal de caldă s-a menținut și pe parcursul **sezonului de toamnă**. Temperatura medie a aerului pe parcursul sezonului a fost cu 3-4°C mai ridicată față de normă și se semnaleză **pentru prima dată din toată perioadă de observații**. Temperatura maximă a aerului pe 1 septembrie a urcat pe teritoriu până la +36°C, ceea ce în această perioadă se semnaleză în medie o dată în 30 ani. Temperatura medie lunară a aerului în luna **septembrie** a fost cu 3,5-5,5°C mai ridicată față de normă și se semnaleză în medie o dată în 25-30 ani. În luna octombrie temperatura medie lunară a aerului a depășit norma cu 4-5°C, ceea ce pe cea mai mare parte a teritoriului se semnaleză **pentru prima dată din toată perioadă de observații**.

Vreme caldă a continuat să menține și în luna decembrie. Temperatura medie lunară a aerului a fost cu 2,5-4,0°C mai ridicată față de valorile normei, ceea ce se semnaleză în medie o dată în 5-10 ani.

Cantitatea anuală de precipitații căzute a constituit pe teritoriu **355-615 mm, sau 70-105% din normă**.

Cantitatea precipitațiilor după regiunile:

- în nordul țării au căzut în fond 420-615 mm (80-100% din normă), doar izolat – 365-380 mm (70-75% din normă);
- în centrul țării au căzut în fond 445-560 mm (80-105% din normă), doar izolat – 410-435 mm (75% din normă);
- în sudul țării – în fond 375-500 mm (80-100% din normă), doar în unele raioane au căzut 355-360 mm (70-75% din normă).

Precipitațiile pe parcursul anului au căzut foarte neuniform (fig. 2).

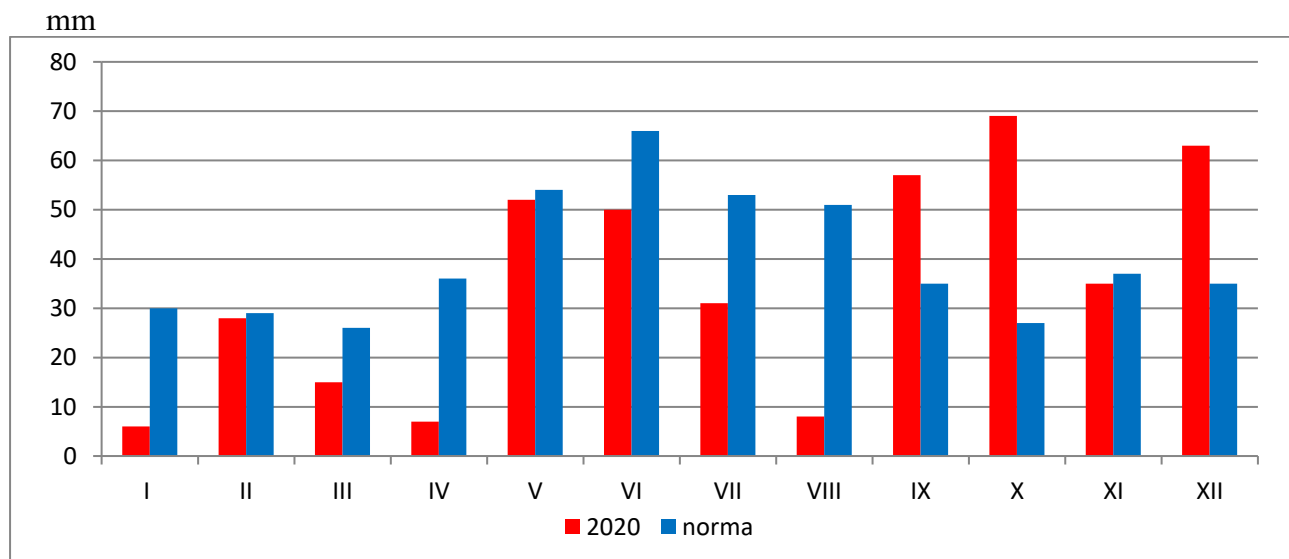

Fig.2 Cantitatea lunară de precipitații la SM Comrat

Deficit semnificativ de precipitații s-au semnalat:

- în luna **ianuarie**, când pe teritoriu au căzut doar 3-10 mm (10-35% din norma lunară);
- în luna **aprilie**, când suma lunară a acestora pe cea mai mare parte a teritoriului nu a depășit 1-10 mm (5-25% din norma lunară);

- în lunile **iulie, august și în majoritatea zilelor a lunii septembrie**, când cantitatea acestora pentru această perioadă pe 80% din teritoriu nu a depășit 15-60 mm (10-40% din normă).

Cea mai mare cantitate de precipitații s-au observat:

- în luna **mai**, când suma lunară a acestora a constituit în fond 45-80 mm (80-165% din norma lunară);
- în luna **iunie**, când au căzut în fond 55-130 mm (75-165% din norma lunară);
- în luna **octombrie**, când pe cea mai mare parte a teritoriului suma lunară a acestora a atins 60-115 mm (200-350% din norma lunară);
- în luna **decembrie** – suma lunară a acestora a constituit în fond 30-75 mm (90-215% din norma lunară).

Pe parcursul anului s-au semnalat **fenomene meteorologice stihinice** sub formă de ploi torențiale (mai-iulie, septembrie-octombrie), grindină (iunie, iulie), de asemenea vântul puternic cu viteza maxima de până la 26-27 m/s (februarie), care au cauzat vătămarea culturilor agricole, deteriorarea obiectelor economiei naționale și deconectarea de la sursele de energie electrică.

Regimul termic ridicat și deficitul semnificativ de precipitații semnalate pe teritoriul Republicii Moldova, în perioada martie-aprilie și iulie-septembrie 2020, a determinat apariția **secetei atmosferice și pedologice**.

Coeficientul hidrotermic (care caracterizează nivelul de umezire a teritoriului), în medie pe teritoriul republicii, în perioada aprilie - septembrie 2020 a constituit 0,7, ceea ce indică condițiile de uscăciune din această perioadă, la fel, în lunile iulie și august CHT a constituit 0,5 și respectiv 0,2, ceea ce corespunde secetei puternice și foarte puternice.

Comparativ cu anul 2019, în anul 2020 temperatura medie anuală a aerului a fost cu 0,5°C mai ridicată și cu cantitatea anuală de precipitații mai puține (cu 30-80 mm).

Condițiile agrometeorologice în o mare parte a perioadei de vegetație în anul 2020 au fost în general nefavorabile pentru formarea recoltei la culturile agricole principale, din cauza regimului termic ridicat și deficitului de precipitații.

Deficit de precipitații și regimul termic ridicat, care s-a semnalat în perioada august-noiembrie, au contribuit la scăderea semnificativă a rezervelor de umezeală productivă în sol, ceea ce a creat condiții nefavorabile pentru pregătirea solului și efectuarea semănatului culturilor de toamnă, totodată pentru dezvoltarea și creșterea acestora în perioada de toamnă.

Perioada de vegetație (perioada cu temperaturi medii zilnice ale aerului de +5°C și mai ridicate) în acest an a început în nordul țării pe 1-2 martie, în restul teritoriului pe 17-18 februarie, fiind în fond cu o lună mai devreme față de datele multianuale. **Încetarea vegetației s-a semnalat în fond pe 18 noiembrie, în raioanele extreme de nord pe 12 noiembrie**, ceea ce în o mare parte a teritoriului republicii a fost în termeni apropiați de cei obișnuiți, iar în nordul extrem cu o săptămână mai târziu de datele medii multianuale.

Durata sezonului de vegetație s-a egalat cu 255-275 de zile, fiind cu 30-35 de zile mai lungă ca de obicei.

Suma anuală a temperaturilor pozitive a aerului mai ridicate de +10°C a constituit 3405-4035°C, depășind norma cu 615-965°C.

Suma temperaturilor efective a aerului mai ridicate de +5°C a constituit 2540-3185°C, depășind norma cu 510-830°C.

Cantitatea precipitațiilor căzute pe parcursul perioadei de vegetație, pe 80% din teritoriu a constituit 295-515 mm (75-110% din normă), în restul teritoriului – 255-270 mm (65-70% din normă).

Cantitatea precipitațiilor căzute pe parcursul perioadei de vegetație după regiunile a constituit:

- în nordul țării în fond 345-515 mm (80-110% din normă), izolat – 270-295 mm (65-70% din normă);
- în centrul țării în fond 300-445 mm (75-110% din normă);
- în sudul țării în fond 295-390 mm (75-95% din normă), izolat în sud-estul țării – 255-270 mm (65-70% din normă).

Conform datelor Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova în anul 2020 media recoltei:

- **a grâului de toamnă a constituit** în republică circa **17,5 ch/ha**, fiind cu 15,5 ch/ha mai scăzută față de recolta anului trecut și cu 12,5 ch/ha mai scăzută față roada medie din ultimii 10 ani;
- **a porumbului – 12 ch/ha**, fiind cu 31 ch/ha mai scăzut față de roada medie anului trecut și cu 23 ch/ha mai scăzută față de roada medie recoltată din ultimii 10 ani;
- **a florii-soarelui – 13 ch/ha**, fiind cu 11 ch/ha mai scăzută față de roada medie anului trecut și cu 5 ch/ha mai scăzută față de roada medie recoltată din ultimii 10 ani;
- **a sfeclei de zahăr – circa 252 ch/ha**, fiind cu 128 ch/ha mai scăzută față de roada medie anului trecut și cu 80 ch/ha mai scăzută față de roada medie recoltată din ultimii 10 ani.

Cantitatea lunară și anuală de precipitații (mm) în anul 2020

Stația, postul	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Anuală
Briceni	8	41	25	29	72	91	61	27	89	114	10	47	614
Soroca	6	41	30	9	81	59	26	10	58	78	15	31	444
Bălți	4	39	17	2	70	87	33	20	32	75	17	32	428
Fălești	5	35	15	5	67	130	22	30	24	77	17	46	473
Bravicea	3	30	16	14	67	101	28	1	33	71	26	44	434
Cornești	6	37	17	7	62	81	73	51	28	61	25	45	493
Bălțața	7	24	21	3	84	60	92	2	61	34	32	54	474
Chișinău	9	23	19	4	69	86	85	5	75	81	32	74	562
Leova	7	27	38	16	55	67	34	4	106	50	29	66	499
Ștefan Vodă	10	37	9	8	114	53	59	1	20	15	45	44	415
Comrat	6	28	15	7	52	51	32	8	58	69	35	63	424
Ceadăr-Lunga	8	22	5	7	29	54	55	11	23	61	29	51	355
Cahul	5	28	15	5	45	122	33	6	32	82	21	66	460
Ocnîța	7	50	30	21	78	97	27	17	35	95	8	54	519
Dondușeni	7	37	27	12	67	89	31	3	25	103	5	51	457
Edineț	7	36	29	18	71	128	34	11	64	74	7	51	530
Costești (r-nul Râșcani)	7	42	30	14	54	101	54	12	136	44	5	46	545
Drochia	5	47	29	8	75	69	29	13	32	108	11	48	474
Florești	6	51	24	8	65	38	20	48	60	87	17	30	454
Șoldănești	4	30	24	–	52	66	6	9	52	43	27	49	362
Glodeni	7	48	18	6	75	110	41	20	47	47	10	47	476
Sângerei	6	41	19	19	63	54	29	27	51	107	25	46	487
Telenești	3	31	15	10	95	89	9	6	36	71	16	40	421
Strășeni	4	23	15	6	56	66	32	4	44	58	24	75	407
Nisporeni	9	23	13	6	75	89	33	12	31	126	23	55	495
Anenii Noi	7	18	20	4	138	57	59	–	71	19	29	47	469
Căușeni	8	23	8	5	88	85	43	8	25	17	34	43	387
Basarabeasca	8	30	13	7	77	55	23	16	12	40	31	62	374
Vulcănești	9	29	6	5	57	68	21	10	34	44	32	73	388

Notă: "–" - precipitațiile nu s-au semnalat